

CALEA MĂNTĂVIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Să postim de dragul Maicii Domnului

Luna lui August, ca ultima a anului bisericesc, debutează cu o frumoasă perioadă de lucrare spirituală, prin postul închinat Adormirii Maicii Domnului. Alături de celelalte trei mari posturi din Biserică: Postul Mare sau al Paștilor, Postul Nașterii Domnului, Postul închinat sfinților Apostoli Petru și Pavel și acesta reprezintă un exercițiu spiritual necesar unei vieți creștinești autentice.

Astfel, în cinstirea adusă de către Biserică Maicii Domnului adăugăm la rugăciune psalmodiere, la citire duhovnicească despre viața ei preasfântă rânduiala postirii în zilele premergătoare sărbătorii Adormirii Preacuratei. Acestea s-au rânduit, spre aducere aminte de virtuțile alese ale Maicii Sfinte cu care trebuie să ne împodobim și noi sufletele și viața.

Încă dintru început postul s-a formulat într-o poruncă divină, „din toți pomii din Rai poți să mănânci, iar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit” (Facere 2, 16-17). Observăm cum Dumnezeu îl îndeamnă pe om la post, la abținerea, la dreaptă măsură, la o conștiință trează, încă din momentul facerii.

Dar, acesta nu este singurul text care ne vorbește despre post, sunt și alte locuri în Vechiul Testament unde poporul este îndemnat la post, „Postiți post sfânt, strângeți obște de prăznuire, adunați pe bătrâni, pe toți locuitorii țării în templul Dumnezeului vostru și strigați către Domnul rugându-L” (Ioil 13, 1).

Dacă Adam și Eva au fost îndemnați să postească, dar nu au reușit cu adevărat decât după cădere, Noul Adam a fost cel care ne-a demonstrat în chip desăvârșit că postul este vital, că este dumnezeiesc și ajută la învingerea puterilor întinericului: „Atunci Iisus a fost dus de Duhul în pustie, ca să fie ispitit de către diavolul. Și postind El patruzeci de zile și patruzeci de nopți, în cele din urmă a flămânzit” (Matei 4, 1-2). Mântuitorul Hristos vine și completează imaginea postului cu un îndemn de care toți creștinii trebuie să țină cont: „Când postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc” (Matei 6, 16).

Pr. Ilarion Felea spunea că „Postul este o regulă de virtute, de igienă morală, pentru înfrânarea patimilor și stăpânirea lăcomiei pântecelui. Măncarea este un mijloc, e hrana pentru întreținerea trupului, dar nu un scop în sine. Omul foarte adeseori pierde aceasta din vedere și face din lăcomia și nesațiul pântecelui singurul rost și scop al vieții. Măririle, avuțiile, patimile, mâncărurile și băuturile, pentru atâția oameni sunt singurul scop în jurul căruia se învârtesc toată viața” (Spre Tabor, vol.2).

Astfel, postul reprezintă un mijloc de curățire atât sufletească, cât și trupească, de cultivare și desăvârșire a persoanei, de disciplinare în lupta cu cele din lăuntru și din afară ale omului, fiind inseparabil, deopotrivă, de alte virtuți și acte creștine, precum rugăciunea, căința, smerenia, milostenia și altele. De aceea, Postul este asemeni unei ploii de vară ce vine la timpul potrivit. El face să crească puterea duhului, să se întărească lupta cu viciul și să strălucească chipul creștinului.

Ca să o avem caldă rugătoare pe Maica Sfântă Maria, către Preamilostivul ei Fiu, suntem datori ai cinstii acest post. Prin el, Ea ne va picura în inimă dulceața dumnezeieștilor Taine ale Pruncului ei. O astfel de inimă postitoare învață de la Preacurata și Pururea Fecioara cum să iubească și cum să se dăruiească jertfelnic lui Dumnezeu și semenilor.

Pr. Filip ALBU

PREDICA

Va putea, oare, Dumnezeu să gătească masă în pustiu?

Duminica a VIII-a după Rusalii

„În vremea aceea, ieșind Iisus, a văzut mulțime mare și I S-a făcut milă de ei și a vindecat pe bolnavii lor. Iar când s-a făcut seară, ucenicii au venit la El și I-au zis: Locul este pustiu și vremea iată a trecut; deci, dă drumul mulțimilor ca să se ducă în sate, să-și cumpere mâncare. Iisus însă le-a răspuns: N-au trebuință să se ducă; dați-le voi să mănânce. Iar ei I-au zis: Nu avem aici decât cinci pâini și doi pești. Și El a zis: Aduceți-Mi-le aici. Și poruncind să se așeze mulțimile pe iarbă și luând cele cinci pâini și cei doi pești și privind la cer, a binecuvântat și, frângând, a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii mulțimilor. Și au mâncat toți și s-au săturat și au strâns rămășițele de fărâmituri, douăsprezece coșuri pline. Iar cei ce mâncaseră erau ca la cinci mii de bărbați, afară de femei și de copii. Și îndată Iisus a silit pe ucenici să intre în corabie și să treacă înaintea Lui, pe țarmul celălalt, până ce El va da drumul mulțimilor.” (Matei 14, 14-22)

Duminica a opta după Rusalii ne așază spre meditație și săturare a sufletelor noastre pericopa evanghelică a Sfântului Matei care ne istorisește despre înmulțirea celor cinci pâini și a doi pești în pustie.

Această minune a Domnului nostru Iisus Hristos ne dezvăluie pe de o parte dragostea Sa milostivă față de oameni, responsabilizarea apostolilor în slujirea poporului, dar și marea Taină ce va fi încredințată Bisericii spre săturarea sufletelor.

După uciderea lui Ioan Botezătorul, Mântuitorul Se retrage în pustiu, dar, așa cum „nu poate cetatea să se ascundă când stă pe vârful muntelui”, la fel și de El. Au aflat mulțimile și s-au dus în căutarea Lui, dorind să-I asculte cuvintele, povețele, să-și astâmpere setea de Viață, să primească harul Său, să se tămăduiască de neputințele lor. Erau ca niște oi fără de păstor cum Însuși El îi numește (Mc. 6, 34).

Dragostea lor față de Învățătorul era mare. De aceea și Domnul Își arată mila Sa și îi tămăduiește pe toți bolnavii lor. Dar se făcuse seară, locul era pustiu și oamenii aveau trebuință de mâncare. Au stat cu Hristos și au uitat de foame, au uitat de trebuințele lor; Alții poate au lăsat treburile casei și s-au dus după Hristos. Sorbeau cuvintele Domnului

și acestea îi îndulceau. Astăzi, unora le este greu să asculte o predică; cască, se ocupă cu alte lucruri. Iar pe vremea aceea o mare mulțime de oameni asculta atent toată ziua. Unii cred că acest lucru este un chin: predicatorul se chinuie pe sine și pe alții. Dar cuvântul predicii este pâine pentru sufletul nostru. Oamenii primesc întotdeauna folos ascultând sau citind cuvântul sfânt. Chiar dacă nu-l înțeleg, fiind luminați și având frica de Dumnezeu, învață să-l asculte. Ascultarea și citirea sunt lucrări duhovnicești de căpătâi. Ele ne țin gândul la Dumnezeu, înmoaie inima, îndreptează firea, alungă diavoli, ne învață teama de pedeapsa care urmează încălcării voii divine. Înțelegând cuvântul, trebuie să-l duci celor însetați. Pedeapsa oamenilor în vremurile din urmă va fi lipsirea de cuvântul lui Dumnezeu! Oamenii aceia simpli ascultau cuvântul de dimineața până seara. Acesta este sensul vieții, fapta faptelor: ascultând de voi, de Mine ascultă. Cei care au auzit cuvântul și au gustat pâinea Domnului au strâns cu atenție 12 coșuri de firimituri. Iată, și noi trebuie să strângem în „coșurile” noastre mâncare nestricăcioasă, prin citirea Evangheliei, a Psaltirii, a rugăciunii.

Continuare în pagina 2

Pr. Sorin ILOTA

Din sumar

► Taina Cununiei sau a Nunții
pagina 3, Ioan Claudiu Moca

► Știri
pagina 4

Va putea, oare, Dumnezeu să gătească masă în pustiu?

Urmare din pagina 1

Primind hrană trupească, nu uita de suflet: roagă-te înainte de masă, în timpul mesei (atunci nu vei manca peste măsură) și după masă.

„Dați-le voi să mănânce!” le zice Hristos ucenicilor. Prin aceasta Domnul vrea să îi ridice pe ucenici cu mintea să nu privească pământește ceea ce El urmează să facă. De multe ori El arată niște întâmplări ale oamenilor pe pământ, dar prin acestea vrea să le înalte mintea spre Împărăția lui Dumnezeu, să-i ducă cu gândul la alte lucruri, la alte trăiri ale vieții duhovnicești. Nu aveau cum să dea pâine poporului. 5000 de bărbați afară de femei și de copii; unii exegeți spun că puteau fii chiar încă 10.000 de oameni în acea pustie. De unde atâta mâncare? Dar Cel ce a trimis mâna din cer și Cel ce a trimis prepelițe poporului în pustie (Ieș. 16) era cu ei. El era Acela. Prin înmulțirea acestor pâini am văzut un astfel de lucru și am văzut totodată că Domnul nostru Iisus Hristos are oarecum rețineri în a săvârși minuni în sensul că nu cumva oamenii să priceapă altceva dintr-o minune. Pentru că vedem în capitolul 6 al Evangheliei după Ioan că oamenii n-au înțeles mare lucru din înmulțirea pâinilor. Iată ce zice acolo: „Adevărat, adevărat zic vouă: Mă căutați nu pentru că ați văzut minuni, ci pentru că ați mâncat din pâini și v-ați săturat.” Și apoi le zice: lucrați nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru

mâncarea ce rămâne spre viața veșnică și pe care o va da vouă Fiul Omului, căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl”. Așadar, chiar după ce mănâncă din pâini, oamenii Îl caută pe Hristos pentru că și-au săturat pânțele. Dar Domnul zice: „Nu asta am vrut Eu să vă arăt cu minunea asta! Nici cu alte minuni! N-am vrut să vă satur pe voi de pâine, să vă satur stomacul, nici să vă vindec doar bolile. N-am vrut să vă deschid ochii doar ca să nu vă plângeți că sunteți orbi! Eu am vrut să vă arăt tainele Împărăției lui Dumnezeu cele de dincolo!”

Această înmulțire se aseamănă foarte mult și prefigurează foarte clar Sfânta Împărăție. Bunăoară, vedeți gesturile pe care le face Hristos: ia pâinile, mulțumește, le binecuvântează, le frânge și le împarte. La fel face și la Cina cea de taină: mulțumește, binecuvântează și le împarte ucenicilor. La fel, în Emaus, cu Luca și Cleopa: mulțumește, binecuvântează și le frânge. Sfânta Împărăție este cea care ne dă viață, e cea care ne umple de Viața cea adevărată, Hristos, pentru că El ne-a zis: „Adevărat, adevărat zic vouă, dacă nu veți mânca trupul Fiului Omului și nu veți bea sângele Lui, nu veți avea viață în voi.” (In. 6, 53).

Dar pentru că noi nu privim această Taină în modul duhovnicesc pe care se cade a-l privi simțim că tot ceea ce facem nu se leagă de noi, simțim că nu avem viață în noi. Iată un aspect pe care îl arată Pr. Dumitru Stăniloae, un aspect pe care

mulți dintre noi (chiar și preoți!) l-am uitat, sau l-am neglijat, fiind influențați de o gândire scolastică: „Practica unei împărțări dese a tuturor, cu nesocotirea oricărei penitențe pentru păcatele grave, se poate armoniza cu spiritul catolicismului, dar nu cu al Ortodoxiei, care a păstrat duhul creștinismului... În catolicism se vorbește numai de o unire cu Hristos pur și simplu, ca de o unire cu cineva, care produce o simplă bucurie sentimentală, nu și o răspundere, nu și o angajare” (Mărturisirea păcatelor și pocăința în trecutului Bisericii, în rev. Biserica Ortodoxă Română, nr. 3-4, 1955) Și aceste cuvinte ale marelui nostru teolog trebuie să fie și un îndemn către slujitorii sfințiți spre o chemare a poporului spre conștientizarea importanței Sfintei Euharistii, a pregătirii pentru primirea ei (nu doar în cele 4 posturi de peste an) și nu în ultimul rând a păstrării acestui Odor în noi.

Tocmai de aceea trebuie să înțelegem că viața lui Dumnezeu nu este o viață cu rețete fixe și neapărat exterioare de dobândire a mântuirii. De multe ori oamenii zic: <Păi eu mă duc la Biserică! Unde greșesc? Nu curvesc, nu mă îmbăt, nu fumez... Unde greșesc?> Greșim pentru că nu avem viață în noi, nu trăim cu adevărat în toată plenitudinea viața împreună cu Hristos, pentru că vedem și noi lucrurile acestea ca niște teleghidăți. Doamne, noi am executat ceea ce ne-au spus părinții. Dar în viața noastră, în sinele nostru, în inima

noastră, cât de dragi ne sunt lucrurile acestea? Dar aceste lucruri se întâmplă nu din cauza lui Dumnezeu, nu din cauza lui Hristos, că El ar fi altfel, că n-ar fi în aceeași strălucire ca pe muntele Taborului, că nu ar avea aceeași putere cuvintele Scripturii, nu-i din cauza Lui! E din cauza noastră, că ochii noștri s-au închis duhovnicește și noi vedem numai lumește. Pentru că suntem prea legați de lucrurile acestea pământești, materiale, prea ne-am legat inima de ele. De aceea zice Sfântul Apostol Pavel „Dacă ați înviat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, nu cele de pe pământ! Prea mult căutam cele de pe pământ.”

De aceea această minune care prefigurează această Taină a fost provocarea oamenilor la viața adevărată. Pentru a te putea împărtași trebuie să crezi, să-ți aprinzi inima cu cuvântul lui Dumnezeu, după aceea să te spovedești și să-ți recunoști păcatele înaintea duhovnicului, ceea ce e o umilință, o smerenie, iar plecându-te în modul acesta ești provocat să schimbi ceva. De multe ori mergem la spovedanie cu inima strânsă că lucrurile acelea le-am mai spus și data trecută. Și tocmai acest lucru ne provoacă să ne străduim să nu mai facem păcatele respective. Sau gândindu-ne cu cutremur la importanța Sfintei Împărăției, dacă suntem conștienți că noi devenim una cu Hristos, nu mai putem să luăm Împărăția oricum, ci suntem provocați la schimbarea vieții.

Postul, rugăciunea și faptele bune ne ajută să cunoaștem nemărginirea iubirii lui Hristos pentru noi

Postirea este pierzătoarea demonilor. Domnul ne-a spus că prin postire și rugăciune iese tot neamul de demoni. Sfântul Duh nu se sălășluiește în stomacul plin, nu-l umbrește pe acesta. Orice creștin care dorește să viețuiască creștinește, trebuie să pună drept temelie postirea, rugăciunea și trezvia, și atunci ajunge la marea măsură a virtuții.

Boala este o postire fără de voie. Bolnavul își va împlini postirea prin răbdare și mulțumire, căci nu poate în alt fel, din pricina bolii.

Când puterea lui Hristos ne umbrește, atunci suntem foarte puternici. Când postirea se însoțește, se întărește, se înconjoară cu celelalte - cu rugăciunea, cu meditația, cu trezvia, cu mersul la biserică, cu mărturisirea, cu Sfânta Împărăție, cu faptele bune și cu milostenia - atunci întregeste frumusețea pregătirii sufletului.

Bolnavul va cunoaște nemărginirea iubirii lui Hristos față de om. Va vedea că Hristos, ca Dumnezeu pe pământ, Și-a petrecut viața în chip martiric, ca să ne ajute pe noi, cei nepăsători, să ne luptăm. Dacă Hristos a suferit, noi, ucenicii Săi, vom alege altă cale?

Dacă-l osândim pe fratele nostru, nu ne va folosi postirea. A posti și a nu lua seama la gânduri, la cuvinte, nu este de folos inimii noastre. Postirea este de folos când merge împreună cu iubirea față de frați.

Postirea nu este doar pentru mâncăruri, ci în principal pentru simțuri. Simțurile, hrănite de lucrurile din afară, canalizează otrava respectivă în minte și în inimă, prin care sufletul nenorocit moare pentru Dumnezeu. Sfinții Părinți ai pustiei câte n-ar avea să ne spună despre postirea simțurilor! Toată învățătura se învârtă în principal în jurul curățirii minții de închipuirile și gândurile păcătoase, și ale inimii de simțurile întinate. De asemenea, ne învață că trebuie să pedepsim orice răutate din fașă, încât să ne păstrăm sufletul curat.

Să ne luptăm cu postirea trupului după putere, iar cu postirea simțurilor, a minții și a inimii să-l lovim cu toate puterile pe vrăjmașul sufletului nostru. Păzește-ți, fiul meu, simțurile și ochii tăi! Ochii sunt tentaculele caracatiței, care prind tot ceea ce mișcă în față. Ei prind cu ușurință vânatul păcatului. Prin ochi au căzut „turnurile” duhovnicești și au pierit. David, neluând aminte la ochi, a făcut ucidere și desfrânare, cu toate că era un mare profet al lui Dumnezeu, dăruit cu har și văzător cu duhul.

(Avva Eftrem Filotheitul, *Sfaturi duhovnicești*, traducere Părintele Victor Manolache, Editura Egumenița, Alexandria, 2012, pp. 109-111)

Pune, Doamne, pază gurii mele!

Deprinde-te a tăcea, chiar acolo unde nu-i rău să vorbești, ca să câștigi deprinderea. Numai să nu fie tăcerea ta pricină de vătămare duhovnicească ție ori celorlalți. Ia seama a sta departe de sfaturile oamenilor, fiindcă în locul oamenilor vei avea tovarăși pe îngeri, pe sfinți și pe Dumnezeu.

În fine, amintește-ți de războiul ce-l ai în mâini. Dacă vei vedea câtă luptă ai să depui într-însul, desigur vei pierde pofta a vorbi ceva de prisos.

Cum se cuvine a ne conduce limba?

Cea mai mare trebuință este a ști să-ți cârmuiești limba cum se cuvine și s-o înfrânezi. Foarte adeseori, multa vorbire vine din mândrie. Din aceasta pârându-ni-se că știm multe și fiind mulțumiți de părerile noastre, ne silim cu multe reflecții și cuvinte meșteșugite să impunem opinia noastră inimilor celorlalți, ca să le apărăm ca învățători. Le arătăm astfel de mândrie, ca și cum ei ar avea

nevoie să învețe de la noi. Acest orgoliu apare mai ales când îi învățăm fără ca ei să fi cerut acest lucru de mai înainte.

Nu-i posibil a spune în câteva cuvinte câte răutăți se nasc din multa vorbire. Vorba multă e mama lenei, baza ignoranței și a nebuliei, ușa clevetirii, sluga minciunilor și răceala evlaviei fierbinți. Vorbele multe întăresc și întăresc patimile, și dintr-insele se pornește apoi limba cu o mare ușurință spre vorbire nechibzuită. De aceea, Sfântul Apostol Iacov voinde să arate cât de greu este unui om să nu greșescă în cuvintele rostite, zice că acest lucru e posibil numai pentru bărbații desăvârșiți: „Dacă nu greșește cineva în cuvânt, acela este bărbat desăvârșit, în stare a-și înfrâna tot trupul” (Iacov 3, 2).

Fiindcă limba, îndată ce începe a vorbi, aleargă ca un cal fără frâu și nu vorbește numai cele bune și cuviincioase, ci și cele rele. De aceea, același apostol o numește: „Rău fă-

ră astâmpăr, plină de venin aducător de moarte” (Iacov 8); iar Solomon în același fel a zis că „din multă vorbire nu vei scăpa de păcat” (Proverbe 10, 2).

Și ca să spunem în general: Cel ce vorbește mult, dă a se înțelege că-i ignorant: „Cel nebun înmulțește cuvintele” (Eclesiastul 10, 14).

(Nicodim Aghioritul, *Războiul nevăzut*, Editura Egumenița, Galați, pp. 80-81)

Taina Cununii sau a Nunții

În viața unui om sunt anumite momente de mare însemnătate. Pentru oricine este însemnată ziua nașterii, ziua căsătoriei și desigur ziua morții. Fiecare dintre aceste zile marchează o etapă nouă în cursul vieții unui om. Dacă evenimentele nașterii și a morții depind mai puțin de om, nu decide și nu răspunde de ele, în schimb evenimentul căsătoriei este un eveniment care depinde în cea mai mare măsură de el. Căsătoria este cea mai veche dintre Sfintele Taine. A fost așezată de Dumnezeu la începutul omenirii. Sfânta Scriptură ne spune: „Apoi a zis Dumnezeu: Nu este bine să fie omul singur. Îi voi face lui ajutor potrivit lui”. După ce a făcut Dumnezeu pe om, bărbat și femeie, l-a binecuvântat și le-a zis: „Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pământul și-l stăpâniți” (Facere 1, 27-28). „Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup”. (Facere 2, 18-24). După învățătura Bisericii, cununia este Taină Sfântă, pentru că unirea mirelui cu mireasa se face cu știrea și binecuvântarea lui Dumnezeu. Acesta a lăsat ca omul să-și întemeieze familia și că cei doi soți să devină un singur trup, o unitate desăvârșită, de acum tot ce au și ce nu au suportă în comun, ca și când ar fi unul singur. Pentru aceasta nu mai sunt doi, ci un trup. „Deci ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă” (Matei 19, 4-6). Din aceste cuvinte se vede lămurit că nunta este o lucrare sfântă care se face cu știrea, cu voia și cu binecuvântarea lui Dumnezeu. Așadar în căsătorie intervine un dar dumnezeiesc nevăzut, care lucrează mai presus de mintea și de puterile noastre o minune: unitatea indivizibilă a celor doi soți. Prin aceasta, căsătoria primește însușirea de taină. Sfântul Apostol Pavel vorbind despre unitatea celor doi soți în căsătorie, zise: „Taina aceasta este mare” (Efeseni 5-32). El face asemănarea între unitatea dintre Hristos și Biserică și cea dintre soți în căsătorie, alcătuind un singur trup. E o taină mare și pentru faptul că e de cea mai mare importanță pentru societatea omenească, deoarece prin ea se întemeiază familia, cea mai importantă celulă din organizația și trăi-

nicia popoarelor și a omenirii întregi. E taină mare, puternică e taina înălțării și decadenței popoarelor. Fiindcă la căsătorie este vorba de o taină, ea trebuie să aibă binecuvântarea Bisericii cu săvârșirea ritualului Cununii.

Prima căsătorie a fost binecuvântată de Dumnezeu direct. În Noul Testament Mântuitorul a fost chemat și a luat parte la nunta din Cana Galileii, arătându-ne prin aceasta că dacă e chemat, El vine să binecuvinteze căsătoria. Acum El nu mai vine direct la nunta, ci vine prin delegații și reprezentanții Săi Apostolii și urmașii acelor episcopii, împreună cu ajutorii lor preoți. Căci acestora le-a zis: „Cine vă primește pe voi, pe mine mă primește” (Matei 10,40). Deci cine îi cheamă pe aceștia și îi primește în numele lui Iisus, Îl primește pe Iisus însuși. De taina căsătoriei atâră în mare măsură viitorul individului, precum și tot comportamentul și rezultatul activității lui sociale. De aceea pe bună dreptate s-a numit căsătoria cel mai greu examen din viață, examen care aduce cu sine cele mai hotărâtoare urmări. Omul în actul căsătoriei are rolul decisiv, de el depinde alegerea partenerului de viață, el își trasează drumul cel nou al vieții și de el depinde în mare măsură cum va fi acel drum. Baza căsătoriei s-a pus de Dumnezeu în rai, între Adam și Eva, cu scopul de a se înmulți neamul omenesc

și a se feri. Această fericire nu a ținut însă mult fiindcă neascultând ei de porunca lui Dumnezeu au fost izgoniți din rai și au fost supuși la necazuri și lipsuri. Și de atunci în șirul căsătoriilor dintre oameni auzim și astăzi despre multe lipsuri și neajunsuri. Chiar și la nunta din Cana Galileii s-au văzut lipsuri, căci nu s-a ajuns vinul, dar, Domnul Hristos, care însă a fost ca oaspete împreună cu Maica Sa, i-a ajutat făcând vin din apă.

Pregătirea pentru căsătorie este un factor esențial și necesar pentru orice tânăr și cu atât mai vădit pentru un tânăr care se pregătește să devină preot. O căsătorie făcută la „Întâmplare” este cea mai mare greșală împotriva familiei și societății, este un act de neseriozitate și lipsă de răspundere. Când doriți să faceți pasul căsătoriei este bine să vă rugați lui Dumnezeu, să vă spovediți și cuminecați înainte de căsătorie, și atunci Domnul Iisus Hristos este cu voi, să-L rugați să fie oaspetele vostru precum a fost la nunta din Cana Galileii, să petreacă în sălașul vostru, în inima voastră și după căsătorie să vă ferească de toate relele. După ce v-ați mărturisit și cuminecat, mire și mireasă să duceți o viață cinstită și curată, să nu vă pângăriți înainte de cununie, atunci, și numai atunci, prin cununile ce vi se vor pune pe cap veți primi binecuvântarea lui Dumnezeu și Domnul Hristos va petrece cu voi în

chip nevăzut. Dacă însă tinerii au dus o viață demoralizată, necurată înainte de căsătorie, la unii ca aceia Domnul Hristos nu va lua parte fiind înținați. Înaintașii noștri țineau foarte mult la virtutea aceasta a fecioriei înainte de cununie. Multe nenorociri se trag din căsătoriile rele cum se fac în ziua de astăzi. Mulți nu caută la persoana cu care vor să se împreuneze, să aibă însușiri bune, să fie înțeleaptă, morală, religioasă, blândă și cu frică de Dumnezeu. Astăzi cei mulți se uită după avere, bani, să aibă moșie, apoi să fie și frumoasă. Frumusețea știți cu toții că nu ține mult, e ca și o floare care se veștejește. Averele dacă nu este înțelegere bună între soți, o risipesc unul într-o parte, altul într-alta, sau și dacă nu o risipesc nu au nici un folos de ea, fiindcă le lipsește fericirea casnică. Căsătoriile care se fac fără ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu, peste acestea are diavolul putere, și apoi el nu face nici un bine între oameni. Tocmai aici intervine rolul pe care îl are timpul prevăzut pentru pregătire ca să înlăture obstacolele, ca să netezească drumul și să afirme puterea iubirii sufletești, a consensului spiritual care „pe toate le biruie”. Tânărul teolog știe că legile bisericești cer preotului să fie „bărbat al unei singure femei” că pentru el divorțul nu este îngăduit și atrage după sine până și pierderea preoției, de aceea el trebuie să reflecteze adânc cu cine pleacă în viață. Soțului îi revine rolul de apărător al familiei, în fața săgeților ce se îndreaptă asupra ei din afară, soția are misiunea de a fi vestala căminului, ea păstrează focul sacru al iubirii și devotamentului pentru cămin, ea este „inima familiei”. Femeia este duminica bărbatului. Aceasta înseamnă nu numai odihnă, ci și bucurie, sarea vieții, aceea cu care dorești să viețuiești. Duminica bărbatului, e bucurie, libertate, sărbătoare și cea mai bună parte a sufletului: partea sfințită. E atunci aceasta „jumătatea bărbatului?”, „o treime a lui?”, „un sfert a lui?” Nu. E „totul”. „Bărbatul necredincios se sfințește prin femeia credincioasă” (I Corinteni 7-14), femeia este „ajutorul bărbatului”.

Ioan Claudiu MOCA

Este atât de greu să cerem iertare?

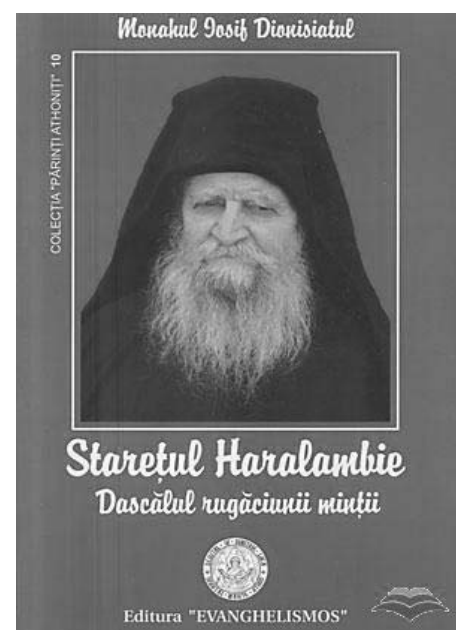
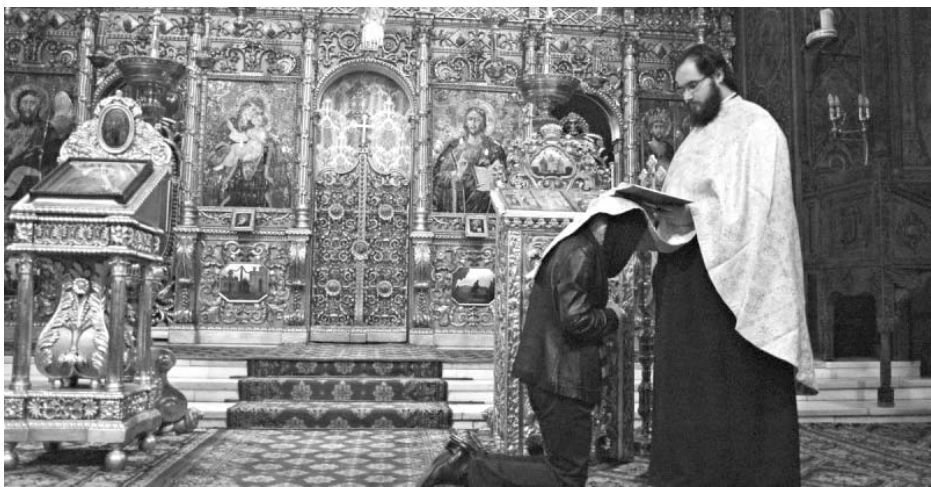
Odată, Starețul a avut de înfruntat un caz asemănător. Cineva se „mărturisea” și se împărtășea la fiecare cincisprezece zile după trei zile de post, dar nu vorbea cu niște persoane de mai mulți ani. De îndată ce Starețul a aflat despre aceasta

de la un al treilea, l-a chemat pe acela și l-a sfătuit să se împăce cu frații cu care era învrăjbit, dar nu a fost cu puțință să-l înduplece. Atunci Starețul a fost nevoit să-l constrângă atât de mult, încât l-a înfricoșat spunându-i că de nu se va

împăca cu aceia, înainte de a se împărtăși, va merge în iad. Iar cel care pretindea că se mărturisea i-a spus aceste cuvinte înfricoșătoare: „Mai bine să merg în iad, decât să vorbesc cu acești ticăloși!”.

Înfricoșător, și totuși adevărat! Să prefere veșnicia în iad, decât să spună „iartă-mă” sau „bună ziua”. Iată în ce întineric trăim unii dintre noi, odihnindu-ne numai în tipuri și forme, fără să ne dăm seama că de fapt încălcăm porunca Domnului referitoare la iubirea față de vrăjmași.

Pururea pomenitul Stareț le spunea ucenicilor săi că, pentru sporirea duhovnicească, o condiție de bază este iubirea față de vrăjmași. Spunea de asemenea că nu trebuie să ne facem prilej de sminteală pentru alții.

(Monahul Iosif Dionisiatul, *Starețul Haralambie - Dascălul rugăciunii minții*, traducere și editare de Ieroschimonaș Ștefan Nuțescu, Editura Evanghelistos, București, 2005, p. 232)

ȘTIRI

Târnosirea bisericii parohiale din Roșia Nouă

Duminica a 7-a după Rusalii, 23 iulie 2017, a fost pentru credincioșii Parohiei Roșia Nouă din Protopopiatul Lipova o zi de mare bucurie, deoarece Înaltpreașfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului a poposit în mijlocul lor. Cu acest prilej ierarhul a târnosit biserica parohială „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie”, în urma amplelor lucrări de renovare, atât la interior, cât și la exterior. În continuare Înaltpreașfințitul Timotei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă. Din sobor a făcut parte și pr. Ioan Jidoi, protopopul Lipovei.

Cuvântul de învățătură al Chiriarhului a fost pe tema „Datoria creștinească” (cf. Rom. 15; Matei 9), luând exemplul Mântuitorului, este purtarea slăbiciunilor celor neputincioși de către cei tari în credință spre vindecarea slăbiciunilor și urmarea firească a cursului vieții obștești în bună rânduială, evitând pricinile dezbinărilor și îndeplinind tot ce este necesar spre cinstea Bisericii. Conlucrarea pe plan parohial asigură bunul mers al treburilor bisericesti și afirmarea merituoașă a obștii creștinești, a mai adăugat Înaltpreașfinția Sa.

În cadrul Sfintei Liturghii, părintele paroh Cătălin Craveț a fost hirosesit iconom.

La sfintele slujbe au participat autorități locale, precum și un număr mare de credincioși.

Scurt istoric al bisericii

Biserica „Sfântul Mare Mucenic Dimitrie” din Parohia Roșia Nouă a fost ridicată și sfințită în anul 1811. Intervențiile de restaurare au avut loc în 1862, 1867, 1902, cu fiecare ocazie biserica a fost ridicată pe temelii noi. Temelia de azi are 80 cm. În 1943 biserica a fost tencuită pe dinafară, dar din tradiție se știe că a fost pictată și pe exterior. În anul 2010 s-au început lucrările la exteriorul bisericii fiind finalizate în anul 2011. În același an, Înaltpreașfințitul Dr. Timotei Seviciu Arhiepiscop al Aradului a binecuvântat lucrările efectuate la sfânta biserică slujind Sfânta Liturghie Arhierescă în biserica parohiei. În anul 2014 s-a construit o nouă clopotnița fiind ridicată prin jertfa oamenilor din parohie. Tot în anul 2014 a fost sfințită de către Înaltpreașfințitul Dr. Timotei Seviciu Arhiepiscop al Aradului, iar în acest an, 2017, în ziua de 23 iulie, biserica a fost târnosită.

Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul, sărbătorit la Mănăstirea Feredeou

Ocrotitorul Mănăstirii Feredeou din protopopiatul Lipova, Sfântul și slăvitul Proroc Ilie Tesviteanul a fost prăznuit și-n acest an cu multă bucurie duhovnicească de către obștea monahală și pelerinii care frecventează

această mănăstire. Bucuria a fost prilejuită și de prezența Înaltpreașfințitului Părinte Timotei, care înconjurat de un ales sobor de ieromonahi, preoți și diaconi, a oficiat Sfânta Liturghie în altarul de vară din curtea mănăstirii. Din sobor au făcut parte și preot ic.stavr. Ioan Jidoi, protopop al Lipovei, preot ic.stavr. Adrian Zaha, protopop al Ineului, arhid. Tiberiu Ardelean, asistent universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad și alți preoți din vecinătate.

La momentul convenit, Chiriarhul, pe baza citirilor scripturistice ale sărbătorii (Iacob 5; Luca 4), a adresat un învățător cuvânt de învățătură, pus sub titlul: „La Școala Profeților”, în care prezintă învățătura Bisericii despre profeția sau prorocia adevărată, ilustrată prin personalități de seamă ale istoriei biblice, între care la loc de seamă este Sfântul Proroc Ilie, ca de altfel și ucenicul său Elisei (14 iunie) a căror pomenire are loc la date apropiate, dovedind astfel existența unei adevărate școli de profeți a căror misiune era păstrarea credinței în adevărul Dumnezeu și respingerea idolatriei care îndepărta pe credincioși de respectarea așezământului legii și profeților. Imnografia și iconografia zilei însăși dă mărturie despre fapt prin înfățișarea împreună la momentul ridicării la cer a sfântului care lasă mantia sa ucenicului spre sporirea harului în virtutea căruia a lucrat spre împlinirea voinței dumnezeiești. O mărturie în acest sens o dă și peștera legată de viețuirea sfântului în Muntele Carmel din Țara Sfântă, numită și Școala Prorocilor, a subliniat Înaltpreașfinția Sa.

Numeroși credincioși și copilași s-au împărțit cu Trupul și Sângele lui Hristos.

În încheierea praznicului, Înaltpreacuviosul Părinte arhim. Ilarion Tăucean, starețul sfintei mănăstiri, a mulțumit Chiriarhului pentru participare și pentru întreaga purtare de grijă arătată cu consecvență soborului și nevoilor mănăstirii, de asemenea, clericilor prezenți și pelerinilor care cercetează acest binecuvântat așezământ monahal.

Prima Liturghie Arhierescă a PS Părinte Emilian Crișanul, la Mănăstirea Hodoș-Bodrog

Duminica a 7-a după Rusalii, 23 iulie 2017, a reprezentat un moment de prăznuire duhovnicească pentru Mănăstirea Hodoș-Bodrog, una dintre cele mai vechi mănăstiri din cuprinsul țării noastre, întrucât Preașfințitul Părinte Emilian Crișanul, noul Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, s-a aflat pentru întâia

oară în mijlocul obștii monahale și a pelerinilor care frecventează această vatră monahală. Preașfinția Sa a dorit ca prima duminică după înscăunarea în demnitatea de Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului să se roage împreună cu obștea monahală din Mănăstirea Hodoș-Bodrog, ca Maica Domnului să-l ocrotească și să-l însoțească în noua misiune pe care o începe în Eparhia Aradului.

Cu acest prilej, Ierarhul a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în altarul de vară al mănăstirii, înconjurat de un ales sobor de preoți și diaconi și în prezența a numeroși credincioși veniți la sfânta mănăstire. Din sobor au făcut parte: arhim. Teofan Mada, vicarul-administrativ și exarhul mănăstirilor din cuprinsul Arhiepiscopiei Aradului, protos. Grigorie Timiș, starețul Sfintei Mănăstiri Hodoș-Bodrog, arhim. Nestor Iovan, duhovnicul mănăstirii, protos. Iustin Popovici, consilierul cultural al Arhiepiscopiei Aradului și alți slujitori.

La momentul rânduit, Preașfinția Sa a rostit un duhovnicesc cuvânt de învățătură pe baza citirilor scripturistice ale duminicii: Matei 9, 27-35. Ierarhul a vorbit despre smerenia și discreția cu care Mântuitorul Hristos săvârșea minunile în popor, deoarece El nu aștepta laude sau slavă deșartă. Tocmai pentru aceasta, El totdeauna îi atenționa pe cei vindecați: „Vezi, nimeni să nu afle despre aceasta” (cf. Matei 5, 43). De asemenea, i-a îndemnat pe credincioși să aibă credință puternică, să stăruie în post și în rugăciune și să nu alerge după semnele și minunile de moment. Minunile trebuie să se petreacă în lăuntrul nostru, prin credință puternică, iar viața cu adevărat duhovnicească să o trăim întru discreție, cuminenție și smerenie, a subliniat Preașfinția Sa.

La finalul Sfintei Liturghii, părintele arhim. Teofan Mada, în numele obștii monahale și a pelerinilor, a adresat cuvânt de bun venit noului Episcop-vicar Emilian Crișanul, făcând totodată o prezentare a Mănăstirii Hodoș-Bodrog și a trăirii monahale de aici.

PS Părinte Emilian Crișanul a făcut o asemănare între două mănăstiri importante din țara noastră și anume, Mănăstirea Neamț, în care s-a călugărit și a viețuit și străvechea Mănăstire Hodoș-Bodrog, ambele încărcate de istorie și cu o îndelungată perioadă de viețuire monahală.

După Sfânta Liturghie, Preașfinția Sa a săvârșit un Trisaghion în gropnița episcopală pentru toți Ierarhii Eparhiei arădene adormiți întru Domnul, a vizitat cele două biserici mănăstirești și s-a închinat la Icoana Făcătoare de minuni a Maicii Domnului, icoană ce se află în biserica veche a mănăstirii.

Părintele stareț protos. Grigorie Timiș a oferit tuturor o agapă creștinească, în cinstea acestui eveniment de suflet din viața mănăstirii.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU
Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.